

OPISY WARSZTATÓW

26 kwietnia 2025 r.

10:00-13:00

Marta Bogacz „Lokalnie i solidarnie: Jak naprawić system żywnościowy”

Globalizacja rynku rolno-spożywczego, postępujące uprzemysłowienie rolnictwa i rozbudowane, zmonopolizowane łańcuchy dostaw są przyczyną coraz gorszego dostępu konsumentów do zdrowej żywności oraz ubożenia rolników i mieszkańców wsi. "Nowoczesne" systemy żywnościowe odpowiadają za ok 30% emisji gazów cieplarnianych i nieodwracalną dewastację środowiska.

Odpowiedzią na zmonopolizowany rynek jest solidarność między producentami i konsumentami. Odpowiedzią na globalizację jest lokalna współpraca.

Podczas tych warsztatów będziemy pracować nad tym, jak oddolnie zbudować społeczność żywnościową, która pomoże zwiększyć dostęp mieszkańców i mieszkanek wsi i miast do zdrowej żywności w lepszej cenie, wesprzeć rolników i rolniczki w jej zrównoważonej produkcji, oraz poprawić lokalne warunki ekonomiczne i społeczne.

10:00-12:00

Agata Kokoryn „Stawanie się z Porostami. Czego o oporze i współżyciu mogą nauczyć nas porosty”

Wchodzą w szczeliny, moszczą sobie gniazda w najbardziej niekorzystnych warunkach, ale są też delikatne. Tworzą międzygatunkowe sojusze, aby silniej zamieszkiwać świat. Czego możemy nauczyć się od porostów, czy przyglądając się nim możemy zobaczyć nasze poprzedniczki, ukorzenić się w siostrzeństwie? Podczas warsztatów postaramy się spoglądać w skali mikro, wkładać nos w szpary, aby zobaczyć coś często niezauważalnego. Spróbujemy odkryć co nam może dać otworzenie się na nowe formy bycia jakimi są porosty i jaki ma to związek z HERstorią?

10:00-12:00

Pola Biblis „Sztuka widzenia. Warsztaty z naturopisania z Emily Dickinson i Lucy Maud Montgomery”

Naturopisanie/nature writing to forma literacka niemal tak migotliwa i zmienna jak przyroda, którą opisuje. Przeważnie pod tą nazwą kryją się jednak krótkie teksty – prozatorskie, eseistyczne czy poetyckie – rodzące się z zachwyty nad naturą i uważnej obserwacji. W trakcie warsztatów pochylimy się nad tą „sztuką widzenia” (a także słyszenia, czucia, smakowania...) i poszukamy własnych twórczych sposobów na opowiadanie o przyrodzie. Naszymi przewodniczkami będą amerykańska poetka Emily Dickinson i kanadyjska pisarka Lucy Maud Montgomery: twórczynie, dla których praca w ogrodzie, spacer i bliskość natury były źródłem pocieszenia, ale i emancypacji. Ich teksty posłużą nam jako inspiracje do własnych literackich eksperymentów. Będziemy bawić się

słowem i formą, dyskutować, pisać, praktykować obserwowanie w skali makro i mikro – równie niezwykle co cały las mogą być w końcu blaszki liścia czy detale znalezione go żołądźdź. Warsztaty skierowane są do wszystkich: wielbicielek prozy i poezji, osób, które nigdy nie miały styczności z twórczym pisaniem, zapalonych entuzjastów natury, jak i tych, którzy ledwo rozróżniają gatunki drzew.

12:15-14:15

Marta Węglińska „Spacerownik - warsztat uważnego bycia w terenie”

Spacerownik, albo narzędziownik to warsztat alternatywnego poznawania przestrzeni naturalnej przy pomocy różnych zmysłów. Podczas dwugodzinnego spotkania zbadamy okoliczne tereny zielone. Zwrócimy uwagę na elementy składowe ekosystemu, szczegółowo obserwując wszystko, co nas otacza. Będziemy zadawać dość nietypowe pytania, chodzić z zamkniętymi oczami, sprawdzać najróżniejsze struktury i powierzchnie. Podczas warsztatu sporo czasu spędzimy w ciszy, sam na sam z naturą; ale też na rozmowach i interakcjach. Wspólnie zastanowimy się nad sposobami doznawania i orientacji w przestrzeni naturalnej. Porównamy nasze refleksje, wspólnie dyskutując nad rolą zmysłów w odbiorze przyrody.

Spacer ma formę otwartą i dynamiczną - jego przebieg uzależniony jest od specyfiki terenu. Podczas „Spacerownika” uczestnicy wykonują różnorodne zadania, pracując pojedynczo bądź w parach.

12:15-14:15

Renata Czupała i Joanna Czupała „Zdrowie na przednówku. Pokrzywa i mniszek w roli głównej”

Podczas warsztatu prowadzące nawiążą do działalności wiejskich kobiet z okresu bł. Edmunda Bojanowskiego w Jaszkanie, a współcześnie działających członkiń Koła Gospodyń Wiejskich „Jaszkwianki” w Jaszkanie.

W programie:

- Omówienie dwóch wiodących ziół wiosennych: mniszka i pokrzywy, tradycyjnie stosowanych w medycynie ludowej.
- Współczesne metody wykorzystania mniszka, pokrzywy i innych wiosennych ziół.
- Warsztaty praktyczne w grupach. Przygotowanie produktów według podanych receptur na przykład:

- herbata z wiosennych kwiatów,

- koktajl z pokrzywy,

- sałatka z liści świeżych ziół,

- syrop leczniczy z mniszka i innych roślin (omówienie starych i nowych receptur).

- Wspólna degustacja i rozmowa.

13:15-16:30

Karolina Żyniewicz „Autoetnografie możliwej katastrofy”

Codziennie media dostarczają nam informacji o wydarzeniach z całego świata, które są

dowodem postępujących zmian klimatycznych. Nasza codzienność staje się coraz bardziej niepewna i zaskakująca. Koniecznym wydaje się wypracowanie strategii odnajdowania się w nieustannej i radykalnie szybkiej zmienności. Celem warsztatu jest praca z lękiem o przyszłość oraz pogłębianie relacji z lokalem środowiskiem. Bycie razem z ludzkimi i nie-ludzkimi aktorami naszego otoczenia i świadoma wzajemna troska jest strategią, którą będziemy się starali wspólnie ćwiczyć.

Warsztat podzielony będzie na dwie części. W pierwszej z nich zajmiemy się poszukiwaniem materialnych aktorów lokalnej naturo-kultury, które pomogą nam stworzyć indywidualne historie relacji z obszarem, w którym się znajdujemy, ze zwróceniem uwagi na te aspekty/elementy, które wydają się nam szczególnie ważne i których nie chcielibyśmy stracić.

Cześć druga poświęcona zostanie spekulatywnym i indywidualnym scenariuszom utraty. Postaramy się wyobrazić sobie możliwe wydarzenia (głównie wynikające ze zmian klimatycznych), które mogłyby nawiedzić rejon, w którym się znajdujemy. W części tej postaramy się odpowiedzieć na następujące pytania:

Co mogłoby się stać?

Czego najbardziej bym się obawiał/ła?

Co najbardziej bałbym/bałabym się stracić?

Co zrobiłbym/biłabym w sytuacji kryzysu?

Jak ten region jest przygotowany na ewentualną katastrofę klimatyczną?

Scenariusz:

Część 1.

Wspólny spacer po okolicy dedykowany zbieraniu artefaktów i biofaktów. By przemyśleć ten spacer muszą zapaść się z przyrodniczą charakterystyką oraz historią Winnej góry.

Przerwa: 15 min

Część 2:

Uczestnicy ostają podzieleni na zespoły (2 lub 3 osoby), każdy team otrzymuje zadanie odpowiedzenia na jedno z 5 pytań:

Co mogłoby się stać?

Czego najbardziej bym się obawiał/ła?

Co najbardziej bałbym/bałabym się stracić?

Co zrobiłbym/biłabym w sytuacji kryzysu?

Jak ten region jest przygotowany na ewentualną katastrofę klimatyczną?

Na spisanie odpowiedzi jest 30 min.

Kolejne 30 min pozostaje na podzielenie się odpowiedziami i dyskusję.

13:15-15:15

Sara Grolewska, Anna Gruszka „Zdrowie kobiet wyrasta z ziemi – o oddolnych formach dbania o kobiecy dobrostan”

Każda kobieta ma prawo korzystać z leczniczej siły roślin, aby zadbać o swoje zdrowie w świadomy i naturalny sposób. Powrót do starych praktyk leczniczych bazujących na dzikich roślinach otaczających nas na łąkach, miejskich nieużytkach, zarośniętych klombach pozwala nie tylko na leczenie przeziębień czy niestrawności. To też możliwość dbania o nasze, typowo kobiece sprawy - zdrowie naszych macic, wagin, hormonów. Sprawy, które często pozostają niezauważane przez świat medycyny skrojonej na męskie ciała.

Ziołowe remedia umożliwiają też kobietom pozbawionym dostępu do ginekologa i leków nieodpłatnie i niezależnie dbać o swoje zdrowie, zapewnić suwerenność zdrowotną, lokalną samowystarczalność.

Wiedza o ziołach jest również sposobem na poznanie otaczającej nas przyrody, uważności na jej cykliczność i zmiany. A bez kontaktu z naturą nie możemy jej docenić, objąć troską i zacząć działać na jej rzecz.

Przyroda jest gwarantem naszego zdrowia, witalności, częścią nas.

Zapraszamy na wykład połączony z warsztatem tworzenia ziołowej mieszanki dla kobiecego zdrowia.